

Llegenda del pí de les pinyes d'or

Orpí

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Castell d'Orpí
Emplaçament
Alçada: La llegenda es situa al castell d'Orpí
482

Coordenades:

Latitud: 41.51874
Longitud: 1.57536
UTM Est (X): 381128
UTM Nord (Y): 4597324

Classificació

Número de fitxa 08152 - 106
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani Popular
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Castell d'Orpí](#)

Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. IN SITU SCP
Data de registre de la fitxa: dt., 21/10/2014 - 02:00

Descripció

Aquesta llegenda s'ha transmès de generació en generació, i actualment és molt coneguda al municipi, però també a tota la comarca i la resta de Catalunya. S'hi poden trobar moltes versions i adaptacions. En algunes d'elles no es cita pas el Castell d'Orpí, tot i que s'esmenta que és una adaptació de l'original.

Ens hauríem de remuntar molts segles enrere per explicar aquesta història. Ho hauríem de fer i ho farem. Imagineu-vos una època de castells, grans extensions de terra cultivada, ciutats emmurallades, batalles i conquestes.

En una d'aquestes ciutats, un poble més aviat, una família benestant feia diverses generacions que ocupava un castell, el castell d'Orpí. Aquest castell encara es conserva avui en dia i es dedica a la pagesia. Si el visiteu, podreu veure la seva torre de l'homenatge sisavada original i una portalada dovellada a la façana nord. La resta, són afegitons posteriors.

Però no ens desviem del tema. El castlà governava les seves terres amb responsabilitat: abaixava i apujava els tributs segons les possibilitats de cadascú, escoltava les demandes de la població i aplicava una justícia justa de debò. No era com tots els nobles, és veritat; però sí que era com totes les persones: possible de temptar. I la fortuna ho va fer.

Era pels volts de la primavera quan el castlà passejava per la muntanya. Li agradava molt sortir dels camins i passejar camp a través per les seves terres. Mai no saps què pots trobar allà on no has anat mai abans. Aquell dia en concret, va passejar entre les seves vinyes, que ja gaudien de bon raïm; però aviat se'n va cansar i va decidir passejar per una extensa pineda. Va colpejar una de les pinyes amb el peu i la fiu rodolar uns quants metres. La seguí amb la mirada. No s'hi havia fixat gaire, però li havia semblat veure un reflex a la pinya. S'hi apropà i, a pocs centímetres, veié una pedreta daurada. La pedreta resultà ser un dels pinyons. I el pinyó, una pelleta d'or pur. El castlà va mirar-se incrèdul aquell pinyó d'or i en va buscar més. Resultà que tots els pinyons d'aquella pinya eren d'or, i encara en va trobar algunes més d'iguals. Les arreplegà totes abans de tornar al castell i mai res no tornà a ser el mateix al castell d'Orpí.

Cada any, per les mateixes dates, el pi deixava caure unes quantes pinyes amb pinyons d'or i, doncs, el castlà era més ric a cada nova primavera. Va redecorar l'interior de castell amb noves cortines, mobles, vaixel·la de porcellana, portes de fusta noble, canelobres d'argent... Va contractar una modista que li feia roba a mida amb les millors teles. També va contractar més personal de servei per a la casa: majordoms, cuineres, personal de neteja, cuidadors pels cavalls i, fins i tot, un pintor al seu servei. Per molt que tingués, mai no en tenia prou.

La cobdícia va ser més forta que ell i qui havia estat un home íntegre i just, va convertir-se en l'avarícia en persona: va pujar els tributs a tothom fins que gairebé ningú en tenia prou per menjar, no va tornar a escoltar les demandes de ningú i la justícia ja no li interessava, si no era en benefici propi. Es va obsessionar tant amb l'or, que va ordenar a deu dels seus homes que vigilessin per torns el pi. I per tal que no revelessin on era, els va tallar la llengua!

Un dia qualsevol després de molts anys, va rebre una carta amb el segell del rei Jaume I. El rei li demanava diners i homes per iniciar la conquesta de Mallorca. Però al castlà no li interessaven ni les guerres ni les conquestes, només el seu or. Així que només va enviar un cofre d'or al rei i cap soldat que servís en batalla.

Observacions:

(Cont. Descripció): Anys més tard, conquerides ja Mallorca i València, un missatger reial arribà al castell amb un missatge personal del rei. El rei en persona i trenta membres del seu seguici s'instal·larien durant una setmana al seu castell abans de continuar el seu viatge cap al nord. El castlà tenia ben poques ganes d'hostatjar ningú a casa seva i, molt menys, un rei i tota aquella gentada. Però no s'hi podia negar i va començar amb els preparatius. Arribat el dia, el servei instal·là cadascú a la seva habitació. D'altra banda, les cuineres preparaven una nova delícia a cada àpat. No faltaven mai a taula les millors fruites i verdures ni, per suposat, vi fet amb el raïm de les vinyes del castell. El rei Jaume I estava tan satisfet que les felicitava personalment cada dia. Al final de la setmana, quan tothom havia acabat de dinar aquell dia, el rei va fer retirar tothom de la sala. Volia parlar a soles amb el castlà.

-Té vos un servei excel·lent.

-Gràcies, sa majestat.

-El que no puc saber és com us ho podeu permetre. - Inquirí.

-No sap, sa majestat, tots els esforços que hem fet per poder-li oferir aquesta estança.

-Té raó, no ho sé. I tampoc sé perquè no va fer el mateix esforç quan el seu país el necessitava. - El castlà no sabia què dir - Molts nobles van aportar molt més or que vostè i no m'han pogut oferir ni la meitat de luxes dels que disposa vostè.

-Sa majestat, vostè s'ho mereix tot i més.

-I el seu poble també! Expliquen els llogarrencs que amaga vos un pi molt especial que cada any fa pinyes d'or.

Bibliografia

<http://www.llegendesdecatalunya.cat/10/el-pi-de-les-pinyes-dor>

